

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ผลของการ โอบห่อทารกด้วยมือต่อการตอบสนองความเครียดของทารกเกิดก่อนกำหนดขณะได้รับการดูแลห่ม		
ผู้เขียน	นางเนตรดาว พรหมนิเทศ		
ปริญญา	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์)		
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จรัสศรี	เย็นบุตร	ประธานกรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี	เอื้ออำนวย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การดูแลห่มในทารกเกิดก่อนกำหนดเป็นหัตถการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดและเป็นสาเหตุที่ทำให้ทารกเกิดความเครียด โดยทารกจะตอบสนองต่อความเครียดออกมาเป็นพฤติกรรมในหลายระบบ วัตถุประสงค์ของการวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้ เพื่อเปรียบเทียบการตอบสนองความเครียดของทารกเกิดก่อนกำหนดขณะได้รับการดูแลห่มระหว่างการได้รับและไม่ได้รับการโอบห่อด้วยมือ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นทารกเกิดก่อนกำหนดที่มีอายุหลังปฏิสนธิ 28-34 สัปดาห์ที่ได้รับการช่วยหายใจโดยใช้เครื่องช่วยหายใจในหอผู้ป่วยหนักทารกแรกเกิด โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 20 ราย กลุ่มตัวอย่างถูกสุ่มทำการทดลอง 2 เหตุการณ์ คือ เหตุการณ์ทดลอง (ทารกได้รับการโอบห่อด้วยมือ) และเหตุการณ์ควบคุม (ทารกเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระขณะได้รับการดูแลห่ม) รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินการตอบสนองความเครียดของทารกเกิดก่อนกำหนดขณะได้รับการดูแลห่ม ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาจากแบบประเมินตามแนวคิดของแอลส์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อ หา (CVI) เท่ากับ .94 ตรวจสอบความเชื่อมั่นจากการสังเกต (interobserver reliability) ได้เท่ากับ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติทดสอบที่แบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน และสถิติทดสอบแมนนวิทนียู

ผลของการศึกษาสรุปได้ว่าทารกเกิดก่อนกำหนดที่ได้รับการโอบห่อด้วยมือขณะที่ได้รับการดูแลที่เหมาะสม มีการเปลี่ยนแปลงอัตราการเต้นของหัวใจน้อยกว่า และค่าความอึดตัวของออกซิเจนในเลือดมากกว่า ทารกที่ไม่ได้รับการโอบห่อด้วยมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ขณะที่ทารกเกิดก่อนกำหนดได้รับการดูแลที่เหมาะสม ครั้งที่ 2 และ 3 คะแนนการแสดงออกทางใบหน้าแสดงถึงความเครียดของทารกที่ได้รับการโอบห่อด้วยมือน้อยกว่าทารกที่ไม่ได้รับการโอบห่อด้วยมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ระยะเวลาที่ค่าความอึดตัวของออกซิเจนในเลือดและอัตราการเต้นของหัวใจภายหลังการดูแลที่เหมาะสมกลับสู่ค่าพื้นฐานก่อนการดูแลที่เหมาะสม ในทารกที่ได้รับการโอบห่อด้วยมือ สั้นกว่าทารกที่ไม่ได้รับการโอบห่อด้วยมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการโอบห่อทารกด้วยมือขณะที่ได้รับการดูแลที่เหมาะสมสามารถลดการตอบสนองความเครียดของทารกในระบบประสาทอัตโนมัติ ระบบการทำงานของกล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหว และส่งเสริมระบบการช่วยปรับตัวเองสู่สมดุลได้ การโอบห่อทารกด้วยมือเพื่อลดความเครียดจากการดูแลที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งที่พยาบาลผู้ให้การดูแลควรให้ความสำคัญอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตามควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในทารกเกิดก่อนกำหนดที่มีอายุหลังปฏิสนธิตั้งแต่ 34 สัปดาห์ขึ้นไป เนื่องจากสามารถประเมินการตอบสนองความเครียดของทารกได้ครบทั้ง 5 ระบบย่อย นอกจากนี้ควรมีการศึกษาผลของการโอบห่อทารกด้วยมือต่อการตอบสนองความเครียดของทารกเกิดก่อนกำหนดที่ได้รับการทำหัตถการอย่างอื่น

Thesis Title	Effects of Facilitated Tucking on Stress Responses During Suctioning in Preterm Infants		
Author	Mrs. Natedow Promnited		
Degree	Master of Nursing Science (Pediatric Nursing)		
Thesis Advisory Committee	Assistant Professor Dr. Jarassri	Yenbut	Chairperson
	Assistant Professor Malee	Urharmanuay	Member

ABSTRACT

Suctioning is an invasive and painful procedure causing stress especially among preterm infants and preterm infants can demonstrate stress response behaviors in various systems. The purpose of this quasi-experimental study was to compare the efficacy of facilitated tucking with routine care for decreasing stress responses during suctioning in preterm infants. The subjects were twenty preterm infants, whose postconceptional ages (PCA) were 28-34 weeks, using a respirator and admitted to the NICU at Nakornping hospital, Chiang Mai between August and November 2004. The preterm infants' responses were observed in two events; 1) suctioning with routine care; 2) suctioning with using facilitated tucking. Data were collected using preterm stress responses assessment tool developed by the researcher from the synactive theory of development. The tool was validated by experts with a content validity index of 0.94. The interobserver reliability was obtained by assessing preterm infants stress responses between the researcher and an expert (1). Data were analyzed using descriptive statistics, t-test and the Mann-Whitney U test.

The results revealed that the changing of heart rates in preterm infants when they received facilitated tucking during suctioning were significantly lower than the event of non facilitated tucking ($p < .001$). Oxygen saturation levels were significantly higher when receiving facilitated tucking ($p < .001$). During the second and the third suctioning, scores of facial stress response in preterm infants when received facilitated tucking were significantly lower than the event of non facilitated tucking ($p < .01, .05$). Returning to baseline of heart rate and oxygen saturation duration were significantly shorter in the event of facilitated tucking ($p < .001$).

The results of this study indicated that facilitated tucking during suctioning can reduce stress responses of preterm infants in the autonomic subsystem, the motor subsystem and the state-organization subsystem. Therefore, nurses should be aware of relieving stress responses of preterm infants while suctioning. However, further studies to gain knowledge regarding stress responses in 5 subsystems among preterm infants whose PCA were more than 34 weeks should be done. Moreover, the efficacy of facilitated tucking to reduce stress response during other procedures should be explored.